

Ospravedlnenie vlády Slovenskej republiky za sterilizácie v rozpore s právom.

Zámerom predkladaného materiálu je v prvom rade vyjadriť ľútosť zo strany vlády Slovenskej republiky (ďalej iba „vláda“) nad situáciou, v ktorej sa ocitli ženy v súvislosti so sterilizáciami v rozpore s právom.

Praktiky predchádzajúceho režimu v rokoch 1966 – 1989 súvisiace s reprodukčným správaním žien zo sociálne znevýhodneného prostredia hodnotí vláda ako neprípustné. Vláda odsudzuje vykonávanie sterilizácií ako prostriedku na reguláciu pôrodnosti sociálne slabších vrstiev, ktoré sa uskutočňovalo najmä u rómskych žien. Regulovalenie počtu detí pokladáme za zásah do osobnej integrity a vnímame ho ako zásah do ľudských práv.

Hoci sterilizácia žien bola vykonávaná na základe ich subjektívneho rozhodnutia, v praxi dochádzalo k agitácii zo strany sociálnych pracovníkov, verbálnemu nátlaku a podmieňovaniu absolvovania zákroku možnosťou získať inú sociálnu službu. Svoju rolu zohrala aj finančná motivácia, ženy, ktoré podstúpili sterilizáciu, mali nárok na jednorazovú finančnú dávku. Spravidla ženy nevedeli, že zákrok, ktorý podstúpi je nevratný.

Podobné manipulatívne postupy sú neprípustné a porušujú ľudské práva a slobody a demokratické princípy, k dodržiavaniu ktorých, sa Slovenská republika zaviazala.

Je poľutovaniahodné, že k praktikám sterilizácií v rozpore s právom dochádzalo aj v rokoch 1990 – 2004, kedy opäť, predovšetkým vo vzťahu k rómskym ženám, často dochádzalo k protiprávnym zákrokom. Informovaný súhlas so zákrokom nebol vždy získavaný adekvátnym spôsobom s porozumením, ale naopak pod nátlakom, bez dostatočného časového priestoru na rozmyslenie a často aj pri začínajúcich pôrodných bolestiach.

Vláda odsudzuje porušovanie ľudských práv dotknutých žien a ospravedlňuje sa za sterilizácie v rozpore s právom.